

EIROPAS PARLAMENTS

2014 - 2019

Kultūras un izglītības komiteja

2014/2151(INI)

5.3.2015

ATZINUMS

Sniegusi Kultūras un izglītības komiteja

Juridiskajai komitejai

par virzību uz atjaunotu vienprātību par intelektuālā īpašuma tiesību
īstenošanu: ES rīcības plāns
(2014/2151(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Silvia Costa*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Kultūras un izglītības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Juridisko komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzinīgi vērtē ES rīcības plānu par intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) īstenošanu un jo īpaši atbalsta likumības pārbaudes piemērošanu visā piegādes ķēdē, pieeju „sekojiet naudai”, ar IĪ saistīto civiltiesiskās aizsardzības procedūru uzlabošanu MVU vajadzībām, mērķtiecīgu informatīvo kampaņu un koncentrēšanos uz komerciāla mēroga IĪT pārkāpumiem un uzsver, cik svarīgi ir minētie aspekti;
2. aicina rīcības plānu īstenot ātri, lai vajadzības gadījumā IĪT īstenošanas pasākumus, jo īpaši kultūras un radošajās nozarēs, varētu tuvākajā laikā pārskatīt un pielāgot faktiskajām vajadzībām;
3. uzsver, ka rīcības plānam pamatā būtu jātiecas panākt IĪT efektīvu, uz pierādījumiem balstītu īstenošanu, kam ir būtiska nozīme inovācijas, jaunrades, konkurētspējas, izaugsmes un kultūras daudzveidības veicināšanā; norāda, ka IĪT īstenošanas pasākumu pamatā vajadzētu būt precīziem, uzticamiem datiem;
4. norāda, ka, lai gan esošos datus par IĪT skaitu un veidiem var savākt un analizēt relatīvi viegli, veikt pētījumus par IĪ pārkāpumiem un to saistību ar noziedzību ir bijis grūtāk; šajā nolūkā uzsver, cik svarīgu funkciju pilda Eiropas Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu novērošanas centrs, kas nodrošina datus, instrumentus un datubāzes IĪ pārkāpumu apkarošanas atbalstam;
5. norāda, ka saskaņā ar Komisijas teikto kultūras un radošās nozares, kurās IĪT bieži vien ir īpaši liela nozīme, Eiropas Savienībā jau veido līdz 4,5 % IKP un nodarbina līdz 8,5 miljoniem cilvēku un ka tās ir ne tikai svarīgas kultūru daudzveidībā, bet arī būtiski sekmē sociālo un ekonomisko attīstību;
6. uzsver, ka finanšu krīzes apstākļos, kad kultūras finansējums ir pamatīgi samazināts, atbildība par IĪT bieži vien ir galvenais mākslinieku un autoru ienākumu avots; uzsver, ka tāpēc par vienu no rīcības plāna galvenajiem mērķiem būtu jāizvirza taisnīga mākslinieku, autoru un tiesību subjektu atalgojuma panākšana un nodrošināšana;
7. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt likumības pārbaudi visā piegādes ķēdē, tostarp digitālajā piegādes ķēdē un visiem tajā iesaistītajiem galvenajiem dalībniekiem un tirgus dalībniekiem, piemēram, autoriem, māksliniekiem un tiesību subjektiem, producentiem, starpniekiem, interneta pakalpojumu sniedzējiem, tiešsaistes tirdzniecības platformām, tiešajiem lietotājiem un publiskā sektora iestādēm;
8. uzsver, cik svarīgi ir uzlabot ar IĪ saistītās civiltiesiskās aizsardzības procedūras MVU un individuālo autoru vajadzībām, jo tiem ir liela nozīme radošajās un kultūras nozarēs un bieži vien trūkst spēju panākt savu tiesību īstenošanu šādu procedūru sarežģītības, izmaksu un ilguma dēļ;
9. atbalsta mērķtiecīgu informācijas kampaņu sākšanu nolūkā palielināt informētību par

ekonomikas un potenciālo veselības un drošības apdraudējumu, kas saistīts ar komerciāla mēroga IĪT pārkāpumiem, jo īpaši jaunāko, digitālajā laikmetā augušo paaudžu vidū;

10. norāda, ka, novēršot komerciāla mēroga IĪT pārkāpumus, svarīgi ir arī palielināt likumīgo daudzveidīga kultūras un radošā satura klāstu tiešsaistē un uzlabot tā pieejamību; šajā nolūkā aicina Komisiju īstenot šādu centienu atbalsta pasākumus un veicināt ieguldījumus jaunos konkurētspējīgos uzņēmējdarbības modeļos, kas paplašinātu likumīgo radošā un kultūras satura klāstu un atjaunotu patērētāju uzticēšanos un paļāvību tiešsaistes pakalpojumiem;
11. norāda, ka nolūkā jau agrīnā posmā atklāt IĪT pārkāpumus kultūras un radošajās nozarēs jo īpaši būtu jāveicina tiesību subjektu, autoru, platformu operatoru, starpnieku un gala patērētāju sadarbība, tostarp uz pašregulācijas pamata; uzsver, ka Komisijai tuvākajā laikā jānovērtē šādas pašregulācijas efektivitāte un ka tās uzraudzības vajadzībām var būt nepieciešami jauni normatīvie pasākumi;
12. uzsver, ka kultūras un radošajās nozarēs dialogā būtu jāiesaista maksājumu pakalpojumu sniedzēji, lai samazinātu tiešsaistes IĪT pārkāpumos gūto peļņu;
13. norāda, ka sistēmai, ar kuru, izskatot pa vienai tīmekļa adresei, var ziņot par IĪT pārkāpumiem un likvidēt šādu saturu, ir praktiski ierobežojumi, ņemot vērā ātrumu, ar kādu šādu saturu var atkal darīt pieejamu; tāpēc aicina šīs nozares tirgus dalībniekiem sākt apsvērt veidus, kā ilgtermiņā varētu palielināt paziņošanas un likvidēšanas sistēmas efektivitāti;
14. norāda, ka dalībvalstīs, kur tas ir likumīgi, tādu interneta vietņu bloķēšanai ar tiesas nolēmumu, kuras pieļauj IĪT pārkāpumus, ilgtermiņā ir praktiski ierobežojumi;
15. norāda, ka sabiedrības locekļu izdarītu IĪT pārkāpumu iemesls dažkārt ir tas, ka ir grūti vai neiespējami meklēto saturu iegūt likumīgi; tāpēc aicina izstrādāt un popularizēt sabiedrībā plašu, lietotājdraudzīgu likumīga satura klāstu;
16. uzsver, ka nepieciešama plašāka pieeja, kas būtu vērsta uz to, kā apmierināt patērētāju pieprasījumu, palielinot novatoriska un ne pārmērīgi dārga satura likumīga klāsta pieejamību un patēriņu, izmantojot internetam pielāgotus uzņēmējdarbības modeļus, kas ļauj novērst šķēršļus īsta Eiropas digitālā vienotā tirgus izveidei, bet saglabā līdzsvaru starp patērētāju tiesībām un novatoru un autoru tiesību aizsardzību;
17. uzsver, ka inovācijas, jaunrades un konkurētspējas vajadzībām ir svarīgi sasniegt pienācīgu IĪT īstenošanas līmeni, izmantojot pilnīgi pārredzamu, visaptverošu, līdzsvarotu un elastīgu sistēmu, kas ļautu ātri reaģēt uz mainīgajām grūtībām, ar kurām saskaras ES digitālā laikmeta zināšanu ekonomika;
18. ņem vērā, ka nepieciešams stabils un saskaņots IĪT īstenošanas regulējums, un atgādina, ka pašreizējais tiesiskais regulējums neliedz izveidot daudzteritoriālas licencēšanas sistēmas; šajā nolūkā mudina Komisiju ņemt vērā vienota spēka Eiropas patentu sistēmu un šobrīd norītošo Preču zīmju regulas pārskatīšanu, kā arī to, ka kultūras un radošo nozaru tirgi ir ļoti sadrumstaloti pa kultūru un valodu robežām;

19. norāda, ka visiem izplatīšanas ķēdē iesaistītajiem dalībniekiem būtu jāsadarbojas nolūkā izveidot informācijas kampaņas, kas ļautu patērētājiem viegli iegūt informāciju par savām tiesībām un pienākumiem radošā satura izmantošanā;
20. atkārto, ka vajadzīgs mūsdienīgs, konkurenci veicinošs un patērētājiem draudzīgs autortiesību regulējums, kas atbalstītu jaunradi un inovāciju, garantējot drošu, pienācīgu un aizsargātu vidi izgudrotājiem un autoriem;
21. uzskata, ka tādu efektīvu IĪT pārkāpumu novēršanas pasākumu īstenošana, kuros ņemtas vērā mūsdienu digitālās pasaules īpatnības un dažādie izplatīšanas veidi, IĪT subjektu tiesības — vienlaikus nodrošinot visu pušu interešu līdzsvaru — un patērētāju tiesības, ļaujot tiem viegli piekļūt maksimāli plašam likumīga satura klāstam, noteikti nāktu par labu, veicinot ekonomikas attīstību un izaugsmi, nodarbinātību un labklājības celšanos;
22. īpaši uzsver, ka nolūkā sasniegt pienācīgu IĪT īstenošanas līmeni pilnīgā informācijā vajadzētu skaidri norādīt IĪT veidu (piemēram, patents, preču zīme, autortiesības) un — attiecīgā gadījumā — spēkā esamības statusu;
23. uzsver, ka nolūkā sekmēt inovāciju un konkurētspēju Savienības nozarēs, kas balstītas uz zināšanām, ir nepieciešams ar IĪT saderīgā veidā veicināt atvērtu pētniecību un zināšanu apmaiņu, kas ir svarīgi stratēģiju „Globālā Eiropa” un „Eiropa 2020” elementi;
24. uzsver, ka vajadzīgas precīzas atklāšanas sistēmas, kas ļautu ātri apturēt komerciāla mēroga IĪT pārkāpumus;
25. norāda, ka IĪT izmantošanā iegūtie ienākumi ir svarīgs ārējā finansējuma avots pētniecības projektiem un līdz ar to sekmē inovāciju un izstrādi, kā arī augstskolu un uzņēmumu sadarbību;
26. uzsver, cik svarīgi IĪT pārkāpumu apkarošanā ir nozaru nolīgumi un labas prakses rokasgrāmatas; aicina nozares dalībniekus apmainīties ar informāciju par platformām, kurās pieejams IĪT pārkāpjošs saturs, un īstenot koordinētus un samērīgus pasākumus, piemēram, paziņošanu un likvidēšanu, kas samazinātu šāda satura vai platformu radītos ienākumus; norāda, ka šādiem pasākumiem nevajadzētu ietvert tīmekļa vietu bloķēšanu bez tiesas lēmuma;
27. uzstāj, ka jāievieš tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kurus varētu izmantot platformas, ko skāruši komerciāla mēroga IĪT pārkāpumu apkarošanas pasākumi, kuriem ir finansiāla ietekme un kurus uz informācijas apmaiņas pamata veikuši nozares dalībnieki;
28. norāda, ka dažas datņu glabāšanas platformas maksā saviem lietotājiem par to, cik daudz viņu datnes ir lejupielādētas, un ka šāda prakse pamudina izplatīt IĪT pārkāpjošu saturu; tāpēc aicina dalībvalstis veikt samērīgus pasākumus, lai novērstu šādu praksi;
29. norāda, ka datņu glabāšanas platformas ir vienas no galvenajām vietām, kur notiek IĪT pārkāpumi, no kā platformas gūst netiešus ienākumus ar reklāmu un/vai abonēšanas iespēju;
30. uzsver, ka IĪT pārkāpumu preces ne vien rada tiešus ieņēmumu zudumus likumīgiem

uzņēmumiem, bet arī izraisa tiešu un netiešu darbviētu zudumu, kaitē reputācijai un palielina īstenošanas izmaksas, kā arī bieži ir saistītas ar organizēto noziedzību un var apdraudēt veselību un drošību;

31. mudina Komisiju, nosakot, vai IIT īstenošanas regulējums jāpielāgo digitālajam laikmetam, nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp visiem galvenajiem piegādes ķēdes dalībniekiem, pilnībā ievērojot Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši personas datu aizsardzības un privātās dzīves neaizskaramības principus, tiesības uz īpašumu un tiesiskumu;
32. atgādina, ka Komisijas 2012.–2013. gada konsultāciju procesā par IIT civiltiesisko aizsardzību tika konstatētas vairākas citas, rīcības plānā neietvertas IIT īstenošanas problēmas, tostarp grūtības identificēt pārkāpējus un iespējamus pārkāpējus, starpnieku loma IIT pārkāpumu apkarošanas atbalstā un zaudējumu atlīdzības noteikšana IIT strīdos; šajā sakarā atgādina, ka rīcības plāns ir tikai IIT īstenošanas nodrošināšanas sākumpunkts;
33. aicina Komisiju apsvērt visas iespējas, kā risināt IIT īstenošanas jautājumu, tostarp konkrētāku likumdošanas pasākumu priekšlikumus;
34. uzsver, ka viltotu un pirātisku preču izplatīšana pēdējos gados ir palielinājusies, jo tās ir viegli izplatīt tiešsaistē; apstiprina, cik svarīga būtu Komisijas izglītošanas kampaņa, kura palielinātu patērētāju, darba ņēmēju, klientu un jo īpaši jauniešu informētību, informējot un izglītojot par ekonomisko un sociālo kaitējumu, ko rada komerciāla mēroga IIT pārkāpumi;
35. atgādina par organizētās noziedzības saikni ar starptautiskiem IIT pārkāpumiem un par to, cik ļoti svarīgi ir rast saskaņotu Eiropas līmeņa risinājumu, nostiprināt esošos revīzijas pasākumus, vienlaikus īstenojot pieeju „sekojiet naudai”, lai aizsargātu patērētāju intereses un piegādes ķēdes integritāti;
36. aicina Komisiju izpētīt, vai būtu iespējams izveidot Eiropas marķējumu, kas sabiedrību informētu par to, kuras interneta vietnes tiek uzskatītas par tādām, kas nesatur komerciāla mēroga IIT pārkāpumus.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	26.2.2015
Galīgais balsojums	+ : 20 - : 9 0 : 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Emmanouil Glezos, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Fernando Maura Barandiarán, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Martin Sonneborn, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Therese Comodini Cachia, Marc Joulaud, Dietmar Köster, Ilhan Kyuchyuk, Ernest Maragall, Martina Michels, Michel Reimon
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marco Affronte, Julia Reda